

תצפיות בנצי חלב

שותפים :

עירית דורי, ליאנה גנות – מו"פ דרום
גדעון לוריא, יאיר נישרי – שה"מ פרחים

מבוא:

הסוג נץ חלב *Ornitogalum* שייך למשפחת היקינטונים וכולל מינים רבים ביניהם 275 גיאופיטים הנפוצים בכל היבשות, חוץ מאוסטרליה ואנטרטיקה.

בארץ גדלים 6 מינים של ניצי חלב: דוביום, קוניקום, טריזואידי, ערבי, סנדרסי, נובה.

מדינת ישראל היא הספקית העיקרית של דוביום לשווקים באירופה, לעומת זאת האספקה של נץ חלב טריזואידי ומינים אחרים עדיין בהיקפים קטנים יחסית.

מבוא (המשך):

היקפי הגידול בארץ בעונת 2008/9 היו כ- 320 דונם דוביום ועוד כ- 85 דונם נץ חלב טריזואידי.

מחירי הפרחים גבוהים בעונות השוליים.

בשנים האחרונות הופיעו בארץ הרבה זנים חדשים של דוביום וניצי חלב אחרים, אשר הידע הגידולי עליהם מועט.

בתצפיות שנערכו השנה במו"פ דרום ניסינו להרחיב את הידע הקיים על זנים אלו.

מטרת התצפית :

נץ חלב דוביום – השפעת טיפולי הצללה

נץ חלב דוביום – השפעת חיטוי בצלים

נץ חלב דוביום, טריזואידי וקוניקום – השפעת משך המרצה.

שיטות וחומרים:

טיפולי הצללה בדוביום

3 זנים: R.TREASURE, M-6
R.WINNER

תאריך שתילה: 21/9

4 טיפולים: ללא הצללה, 50%
צל, 30% צל, 50% בעונה
החמה.

3 ריסוסי ג'יברלין .

מקור בצלים: בנצור ואסא.

משך המרצה בניצי חלב

5 זנים: 3 טריזואידי, קוניקום,
R.TREASURE

תאריך שתילה: 21/9.

3 טיפולים: 3 משכי המרצה:
3, 4.5 ו-6 שבועות.

3 ריסוסי ג'יברלין .

מקור בצלים: בנצור, אסא, ואיתן
בצר.

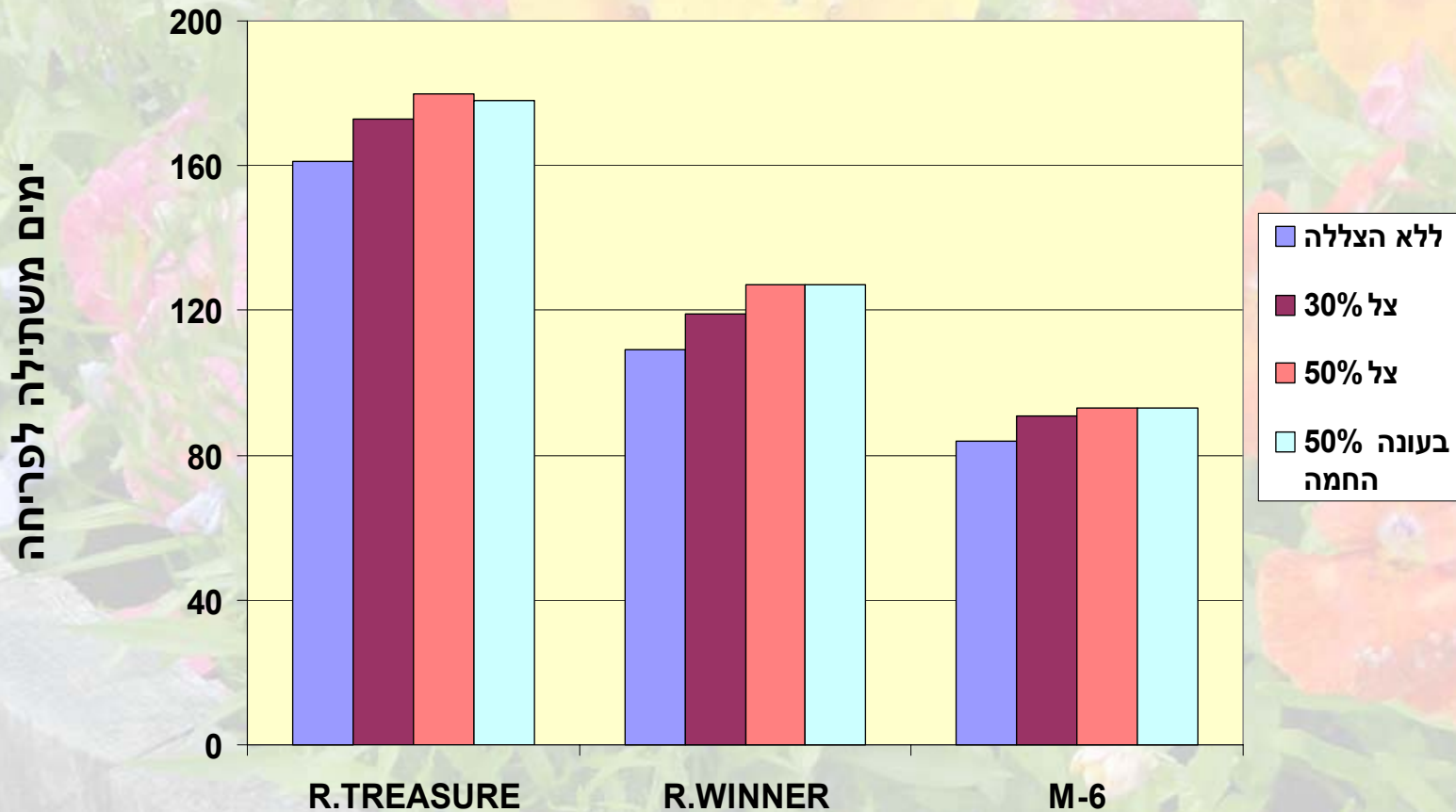
ניצי חלב – משך המרצה

מקור	צבע	זן
בנצור	לבן קרם	ROYAL BEAUTY (טריזואידי)
אסא	לבן קרם	טריזואידי
איתן בצר	לבן קרם	טריזואידי
איתן בצר	לבן צהור	קוניקום
בנצור	צהוב	ROYAL TREASURE

פרוט טיפולי ההצללה

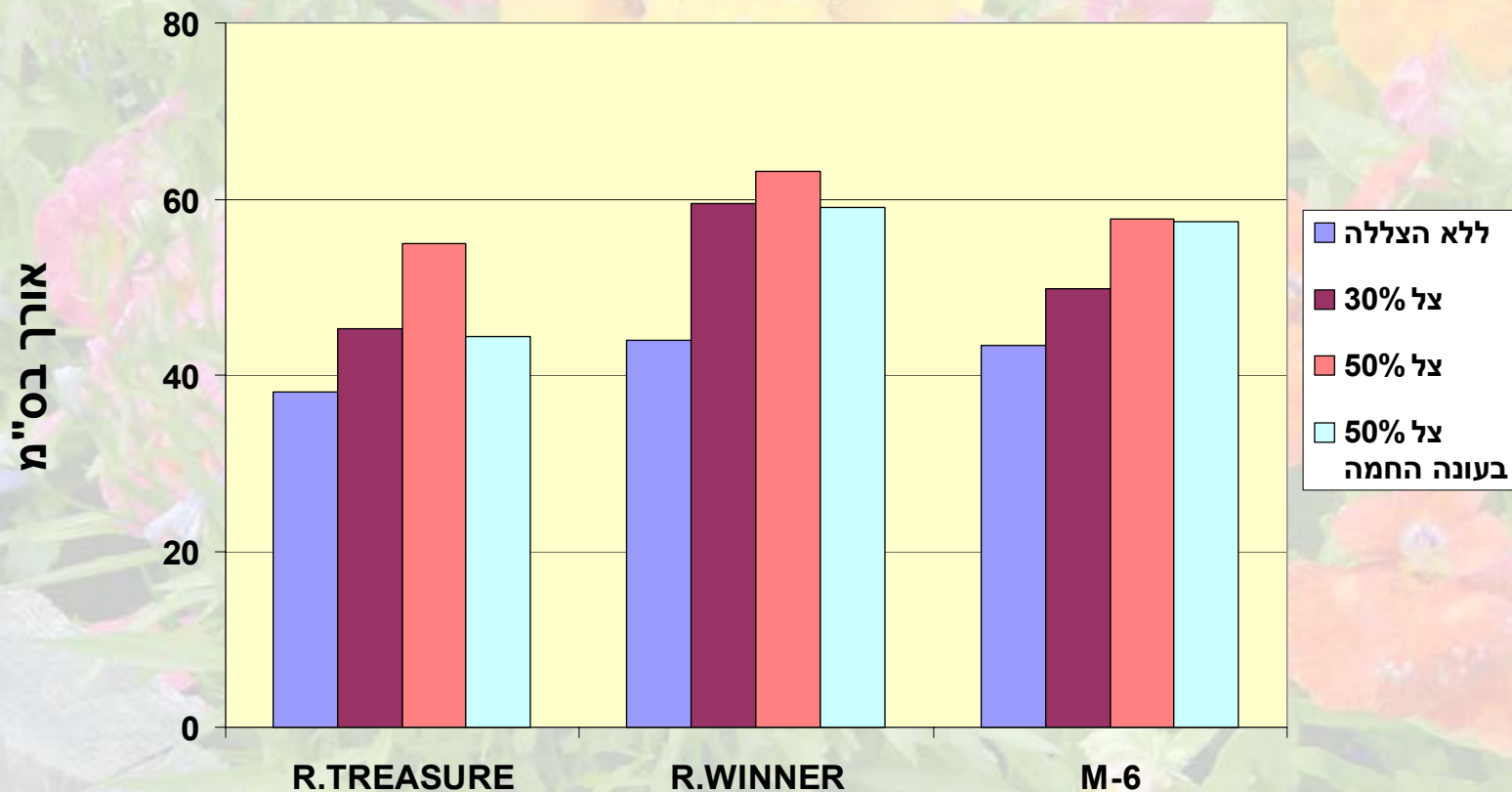
מתאריך	עד תאריך	ללא הצללה	30% צל	50% צל	50% צל בעונה החמה
21/9/08	4/11/08	רשת צל 50%	רשת צל 50%	רשת צל 50%	רשת צל 50%
4/11/08	1/12/08	פוליאתילן בלבד	פוליאתילן צל 30%	פוליאתילן צל 50%	+פוליאתילן צל 50%
1/12/08	1/3/09	פוליאתילן בלבד	פוליאתילן צל 30%	פוליאתילן צל 50%	+פוליאתילן צל 30%
1/3/09	סיום הגידול	פוליאתילן בלבד	פוליאתילן צל 30%	פוליאתילן צל 50%	+פוליאתילן צל 50%

השפעת טיפולי ההצללה על מספר הימים משתילה לפריחה

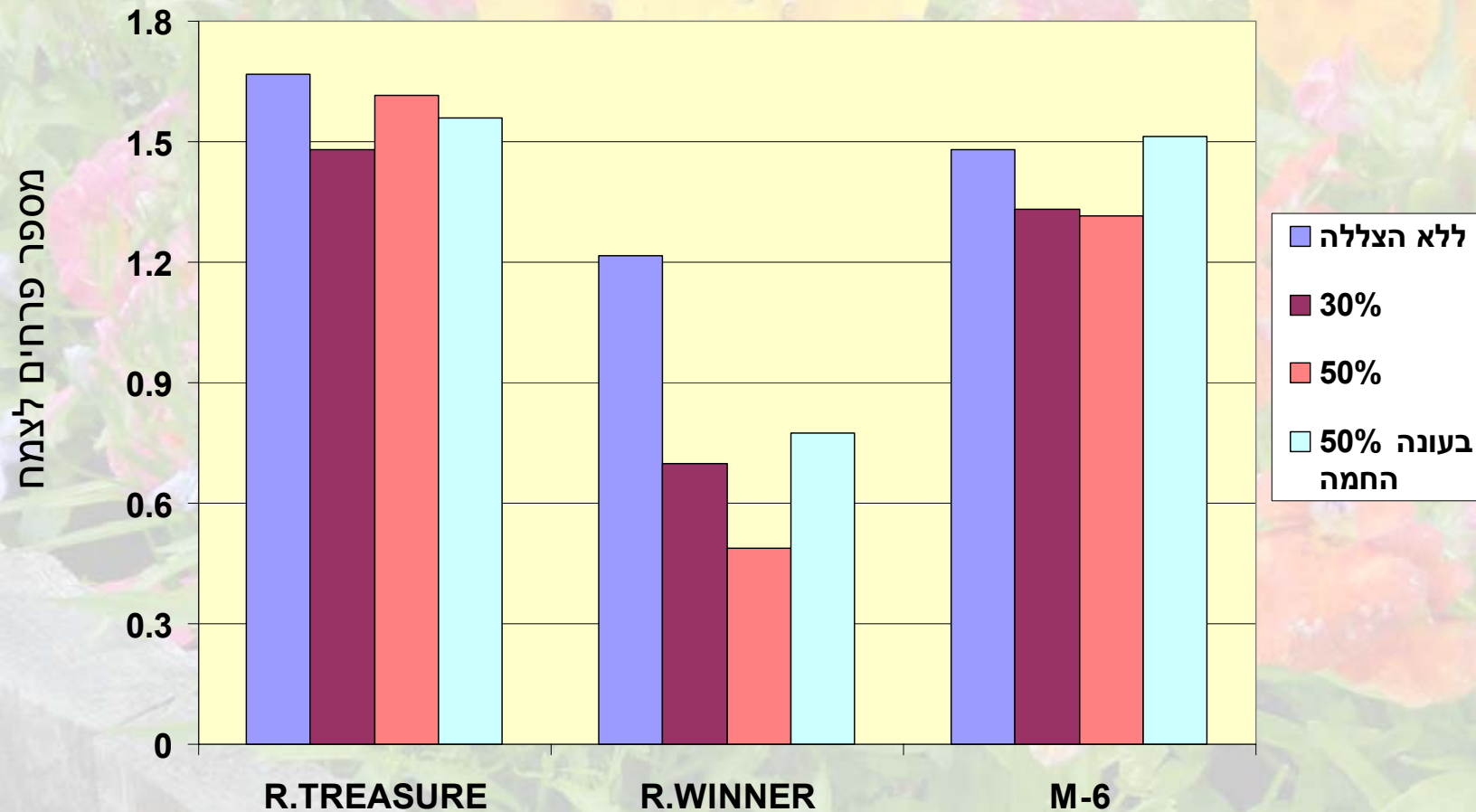

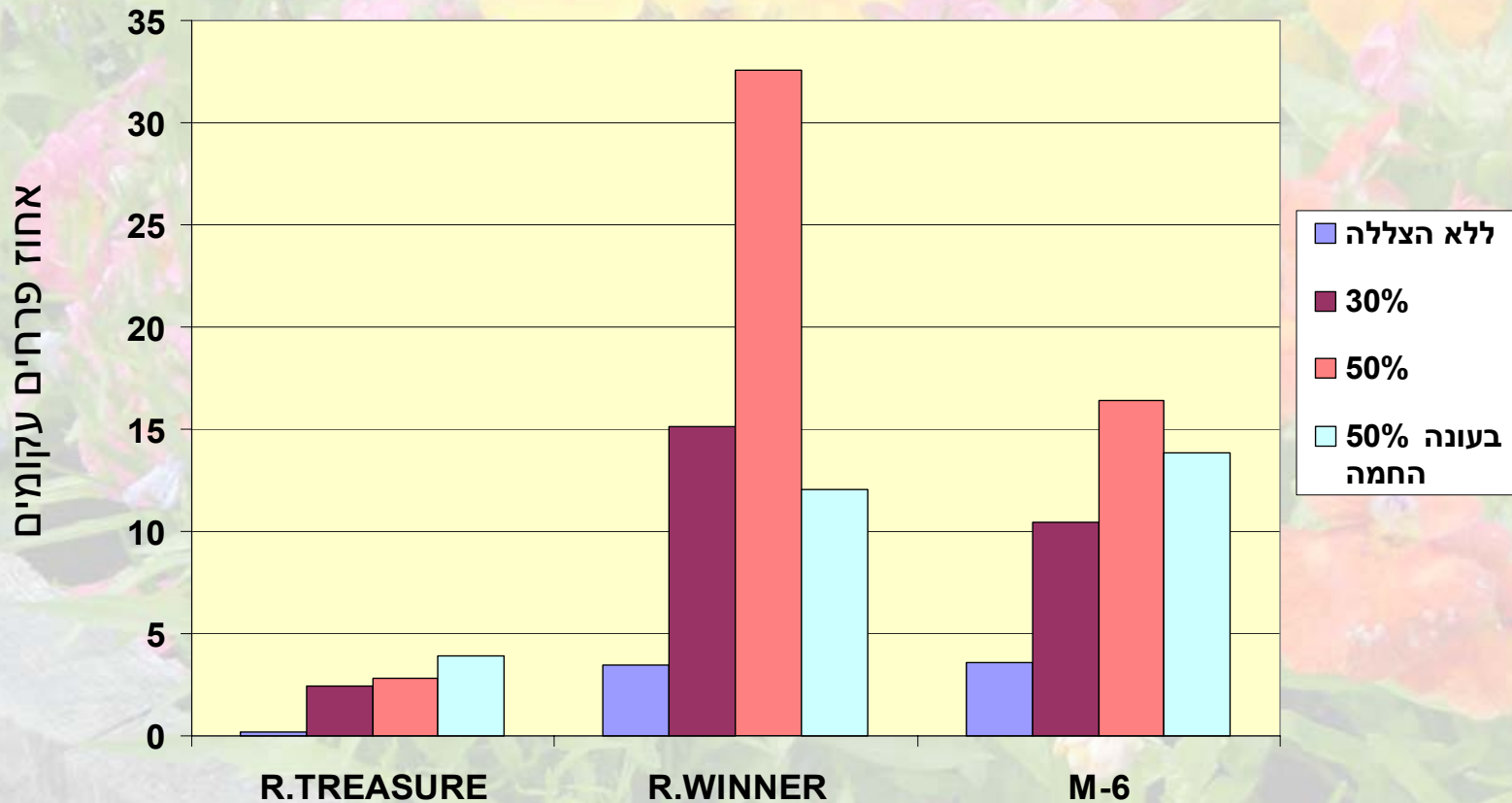
השפעת טיפולי ההצללה על אורך הפרח

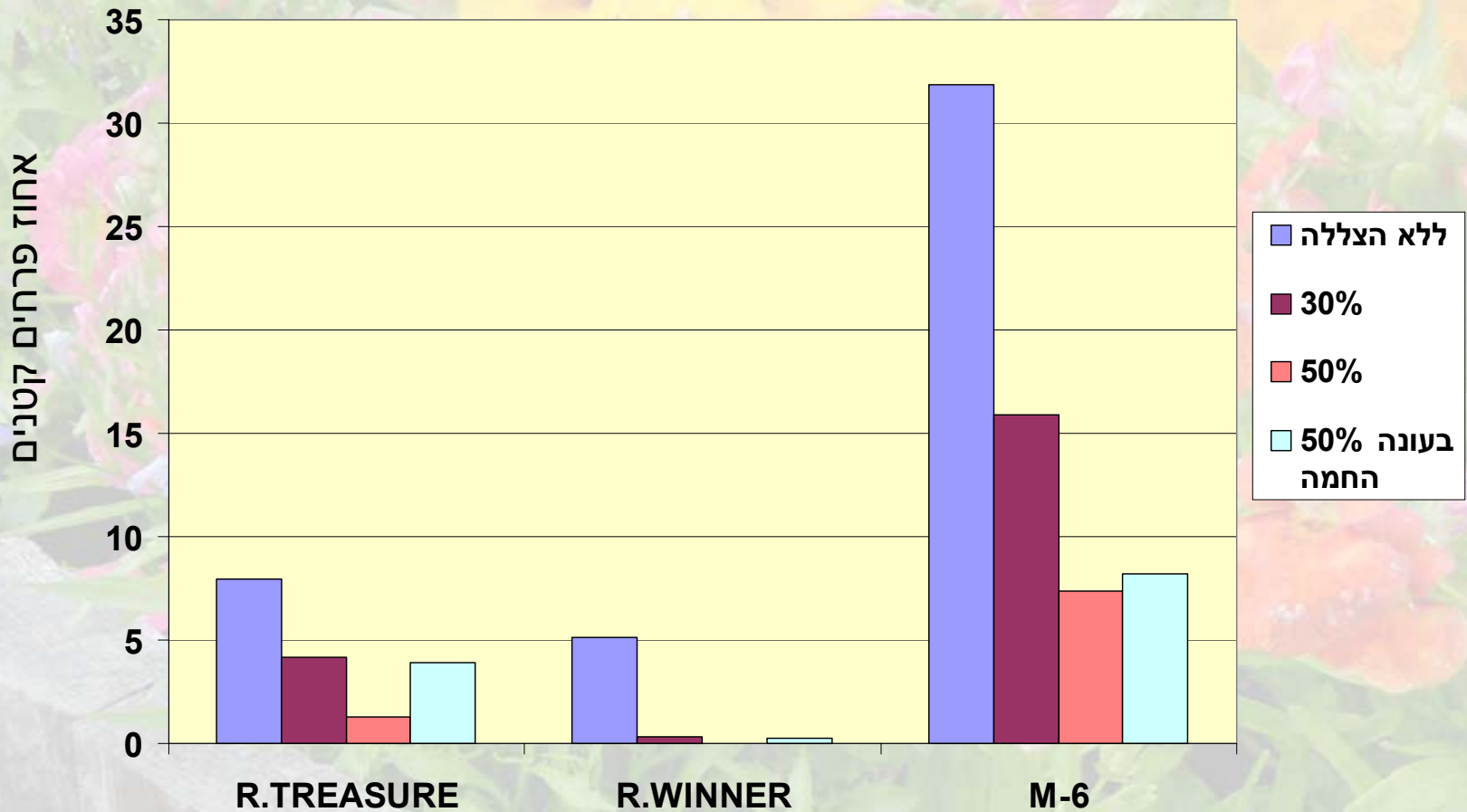
השפעת טיפולי ההצללה על יבול הפרחים

השפעת טיפולי ההצללה על אחוז הפרחים העקומים

השפעת טיפולי ההצללה על אחוז הפרחים הקטנים

סיכום טיפולי הצללה:

טיפול ללא הצללה גרם להקדמת הפריחה (19–9 ימים) בכל זני הדוביום בהשוואה להצללה של 50% צל.

הזן **M-6** החלו לפרוח באמצע דצמבר, כ- 3 חודשים לאחר השתילה. הזן **R.WINNER** החל לפרוח 3 שבועות מאוחר יותר והזן **R.TREASURE** האפיל ביותר החל לפרוח בשבוע הראשון של מרץ, 5.5 חודשים לאחר השתילה.

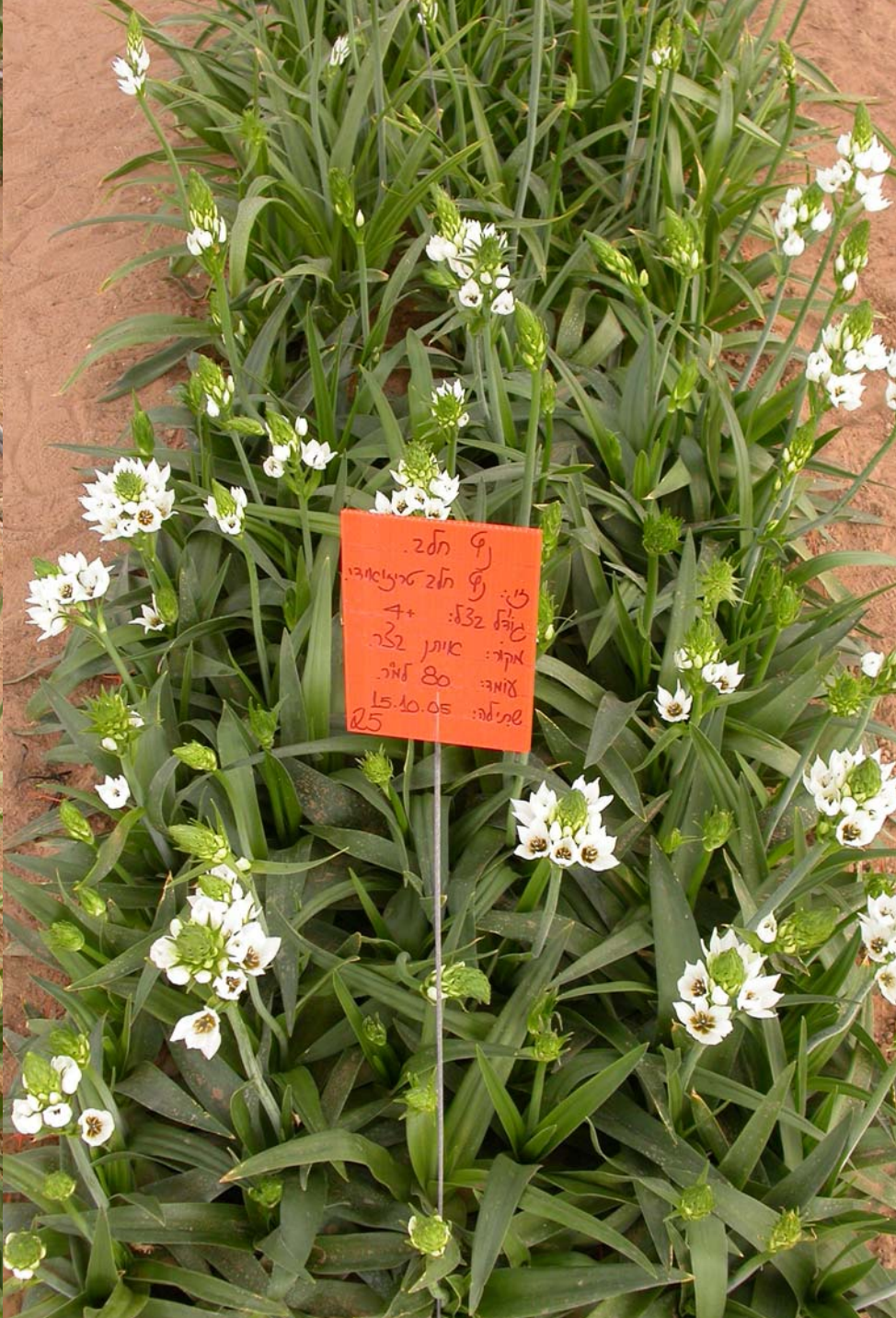
בשלושת הזנים שנבחנו, הפרחים הארוכים ביותר התקבלו בטיפול ההצללה של 50% צל למשך כל העונה. ירידה באחוזי ההצללה גרמה לירידה באורך הפרח. הפרחים הקצרים ביותר התקבלו בטיפול ללא הצללה.

סיכום טיפולי הצללה (המשך):

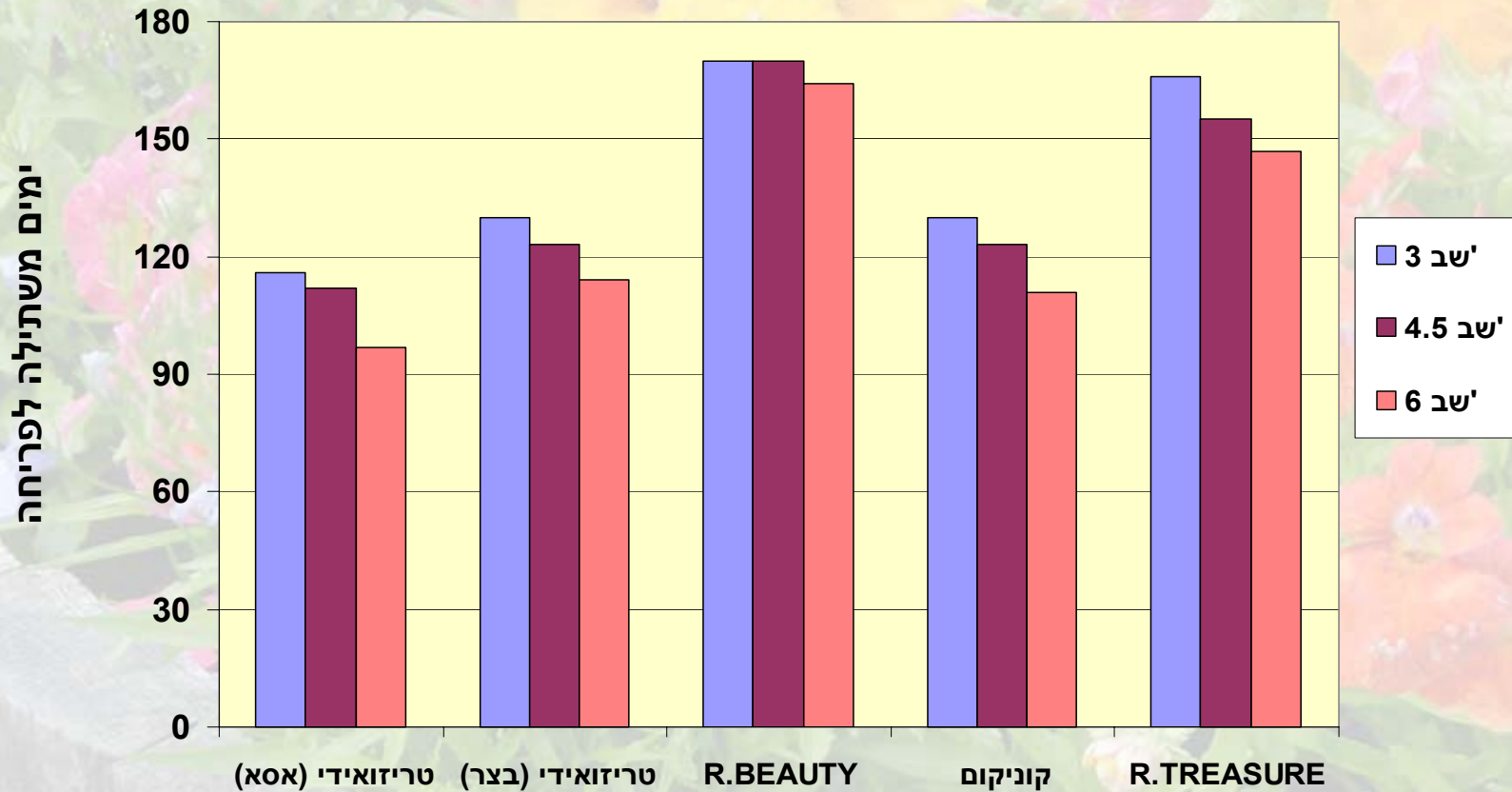
בזן **R.WINNER** הצללה של 50% צל במהלך כל העונה גרמה לירידה משמעותית (60%) ביבול הפרחים בהשוואה לטיפול ללא הצללה. בזנים **R. TREASURE** ו-**M-6** טיפולי ההצללה לא השפיעו באופן משמעותי על היבול.

טיפולי הצללה של 50% צל במהלך כל העונה גרמו לעליה באחוז הפרחים העקומים (2.8%-33%) בהשוואה לטיפול ללא הצללה (0.2%-3.6%). הבדלים גדולים ברגישות הזנים.

טיפולי הצללה של 50% צל במהלך כל העונה גרמו לפחיתה באחוז הפרחים הקטנים (0%-7.4%) בהשוואה לטיפול ללא הצללה (5.1%-32%). הבדלים בין הזנים.

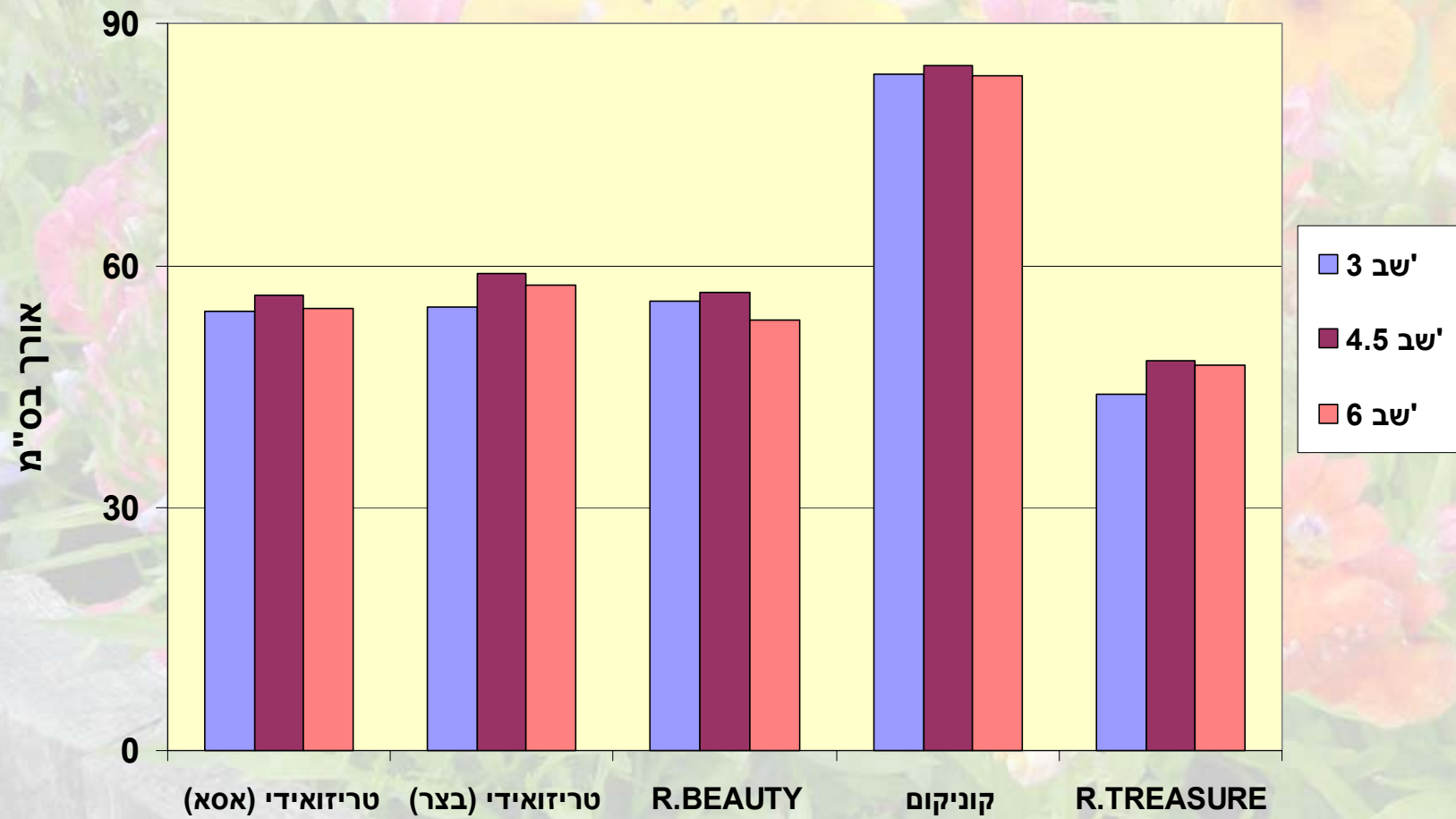

השפעת משך ההמרצה על מספר הימים משתילה לפריחה

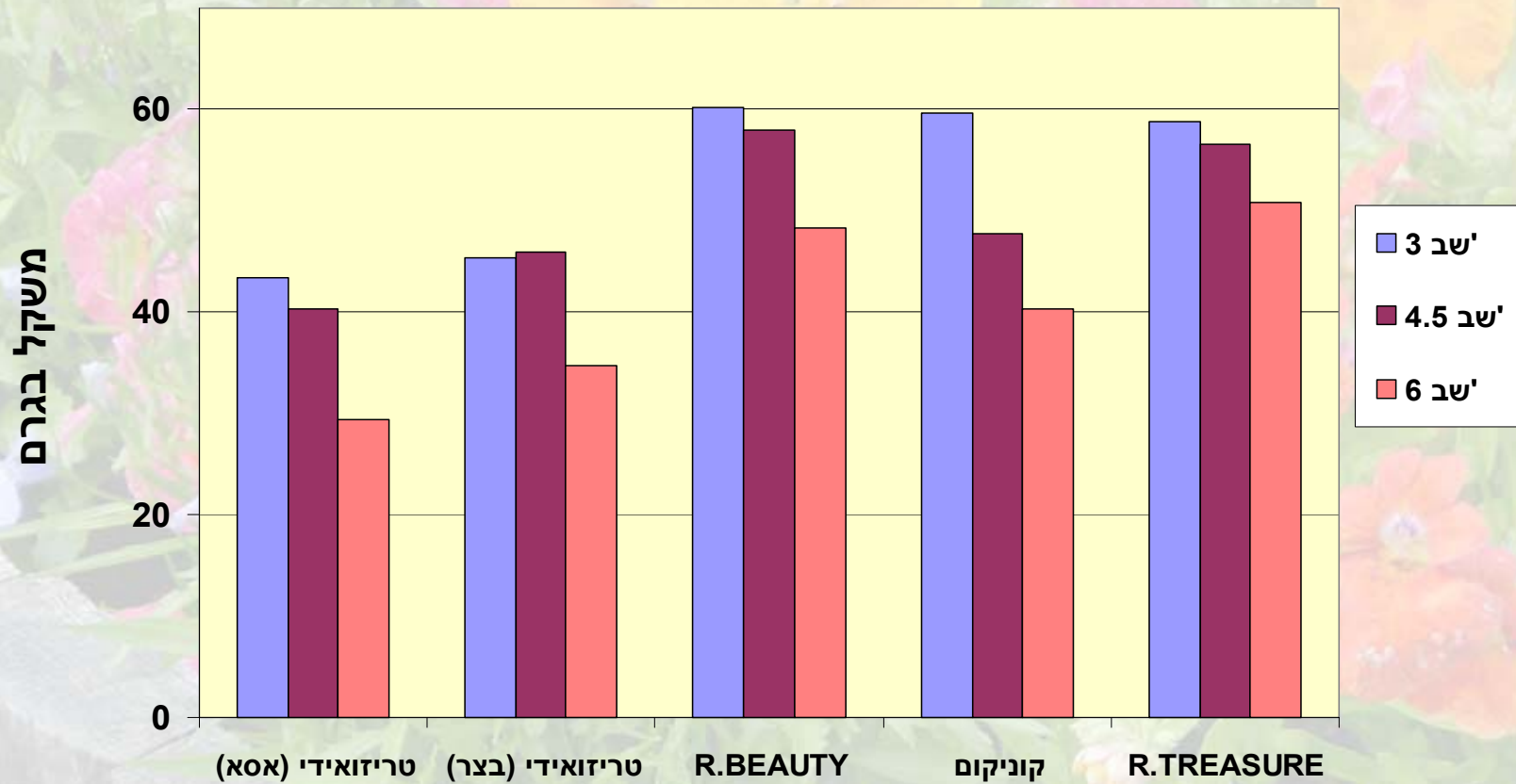

השפעת משך ההמרצה על אורך הפרח

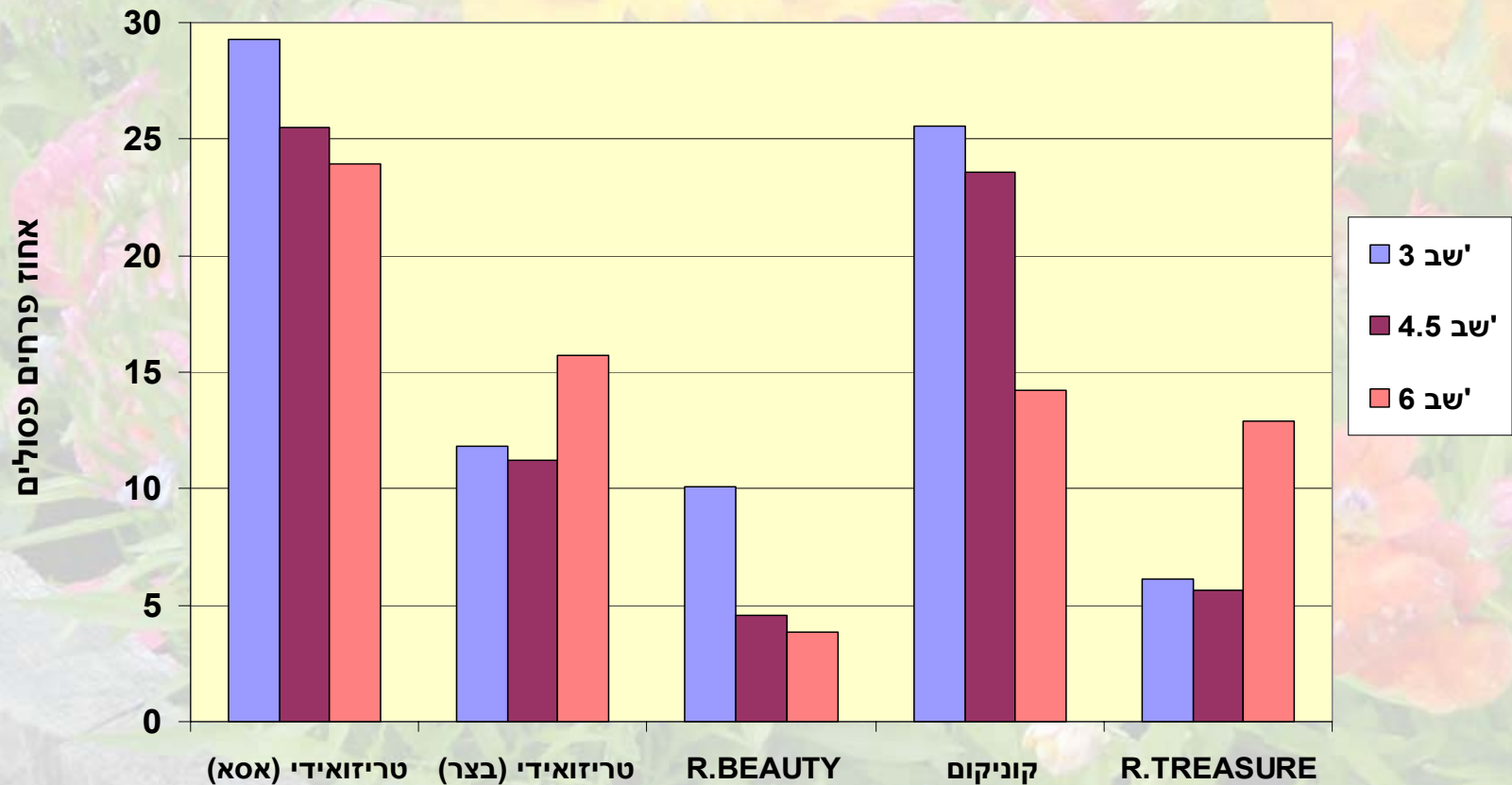
השפעת משך ההמרצה על משקל הפרח

השפעת מועד השתילה ומשך ההמרצה על יבול הפרחים

השפעת משך ההמרצה על אחוז הפרחים הפסולים (קטן, עקום, ללא ראש, שבור)

סיכום משך המרצה

בכל ניצי החלב שנבחנו המרצה ארוכה גרמה להקדמת הפריחה. בזן R.Beauty ההבדלים בין הטיפולים היו קטנים יחסית, אולם בשאר ניצי החלב המרצה ארוכה גרמה להקדמה של 2-3 שבועות בהשוואה לביקורת.

משך ההמרצה לא השפיע על אורך הפרח, אך הוא השפיע באופן משמעותי על משקל הפרח. המרצה ארוכה גרמה לירידה של עד 30% במשקל הפרחים בהשוואה לביקורת.

סיכום (המשך)

בנץ חלב קוניקום וב- R.TREASURE המרצה ארוכה גרמה לפגיעה משמעותית (26%-43%) ביבול הפרחים.

בנץ חלב קוניקום וטריזואידי (אסא) היו אחוז גבוה של פרחים "פסולים". קוניקום - "עקומים ושבורים" טריזואידי (אסא) - בעיקר "עקומים".

חיטוי בצלים בדוביום (אירוויניה ופיתיום)

28/8/08 יישום טיפולי החיטוי:

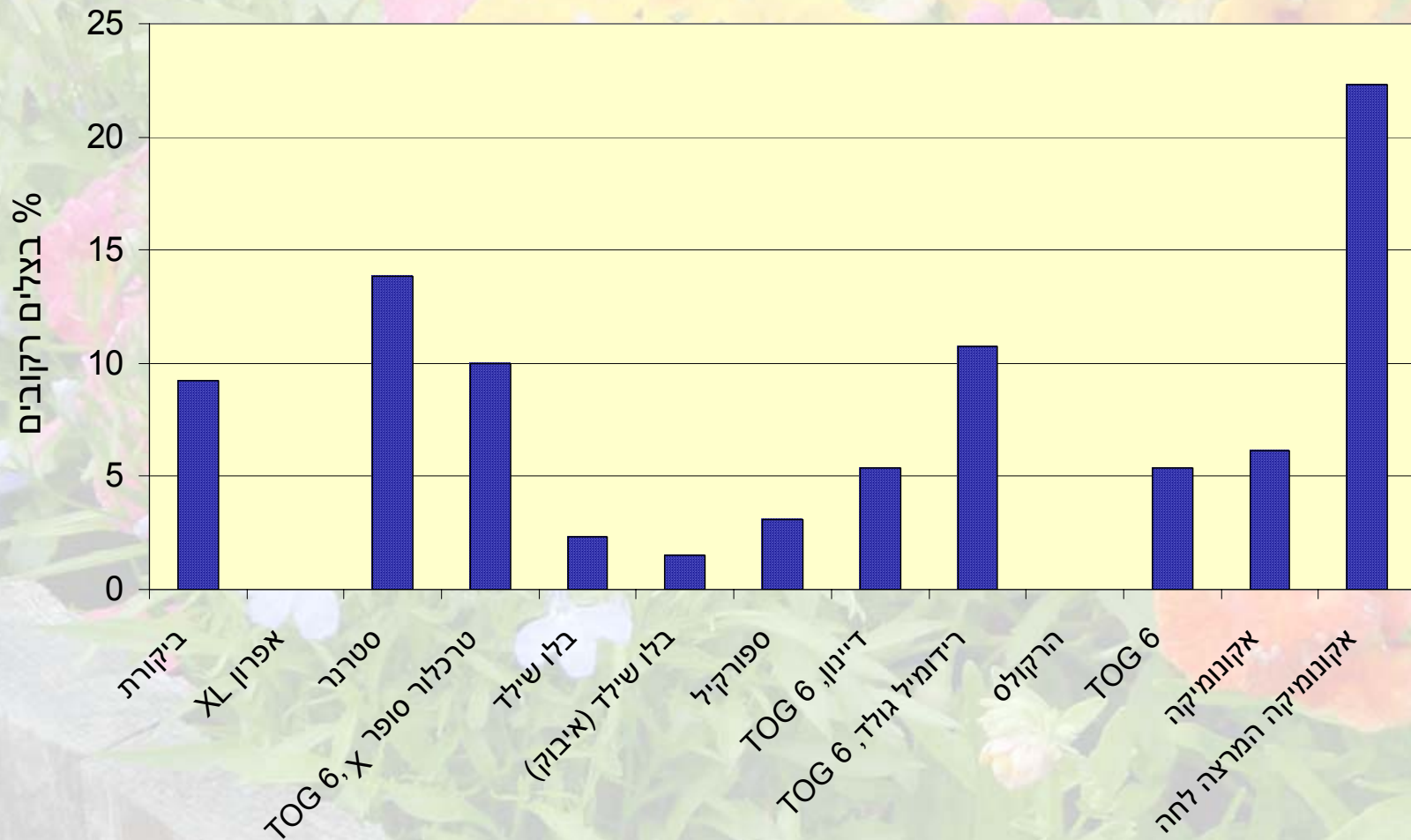
משך הטבילה: 15 דקות

חומר רבוי: מאולח שנה שלישית

שתילה: 21/9/08

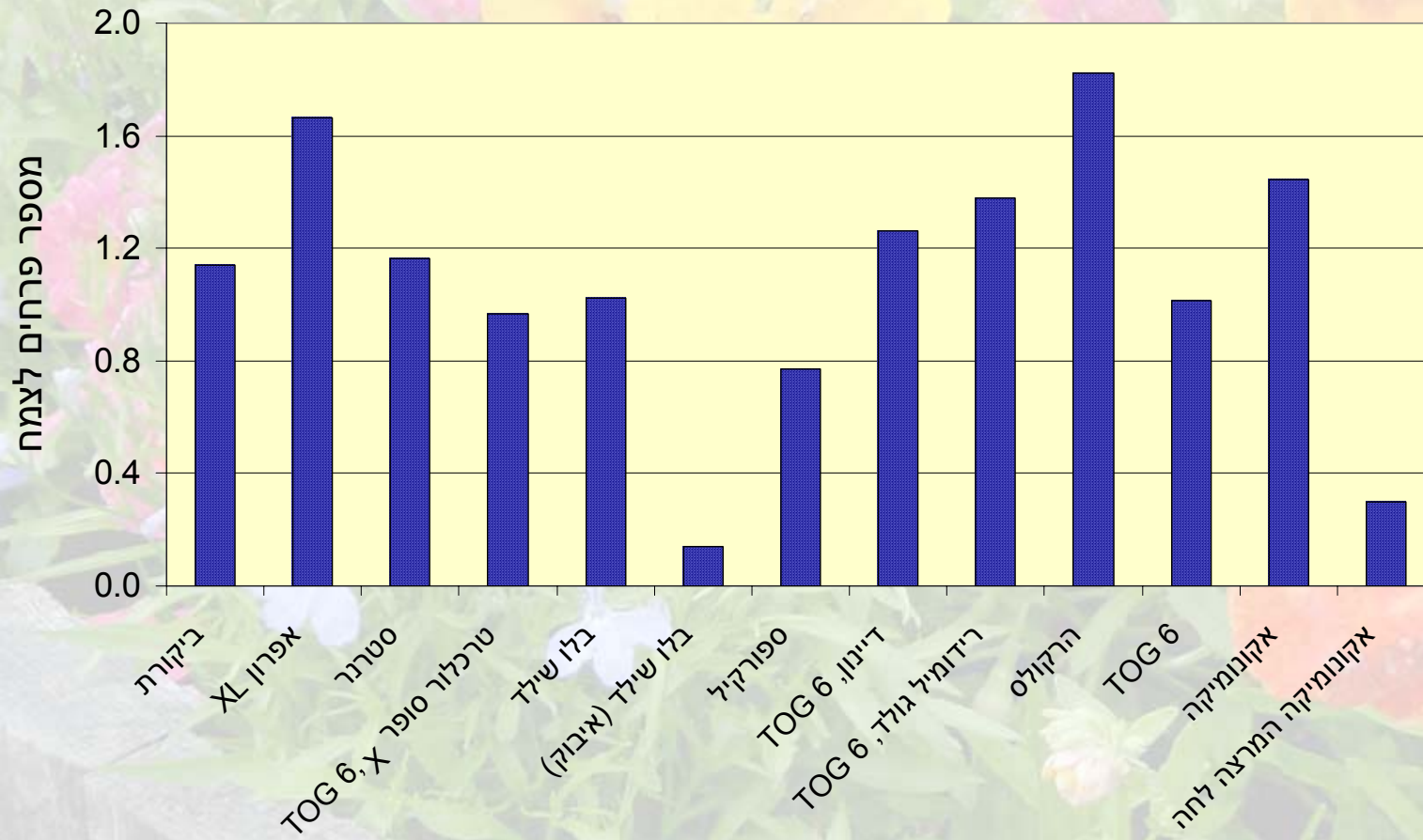
ריכוז (%)	טיפול
	ביקורת (טבילה במים)
0.1%	אפרון XL
0.2%	סטרנר
5%+0.2%	טרכלור סופר TOG 6+X
0.25%	בלו שילד (טבילה)
	בלו שילד (איבוק)
0.15%	ספורקיל
5%+0.2%	דיינון TOG 6+
5%+0.1%	רידומיל TOG 6+GOLD
0.25%	הרקולס
0.2%	TOG 6
5%	אקונומיקה
5%	אקונומיקה המרצה לחה

השפעת טיפולי החיטוי על אחוז הבצלים הרקובים ביום השתילה

השפעת טיפולי החיטוי על יבול הפרחים

סיכום חיטוי בצלים בדוביום

טיפול חיטוי הטובים היו: הרקולס (לוכסמבורג) ואפרון XL (מילצ'ן). בשניהם לא היו רקבונות לפני השתילה ויבול הפרחים המסחרי היה הגבוה ביותר.

טיפול של "המרצה לחה" גרם לאחוז גבוה של ריקבונות לפני השתילה והניב יבול נמוך.

טיפול חיטוי בבלו שילד (טבילה ואיבוק) היו פיטוטוכסים. הם גרמו לעיכוב משמעותי בהצצה ובטיפול האיבוק גם לפגיעה משמעותית ביבול.

תודה אף ההקשה!